

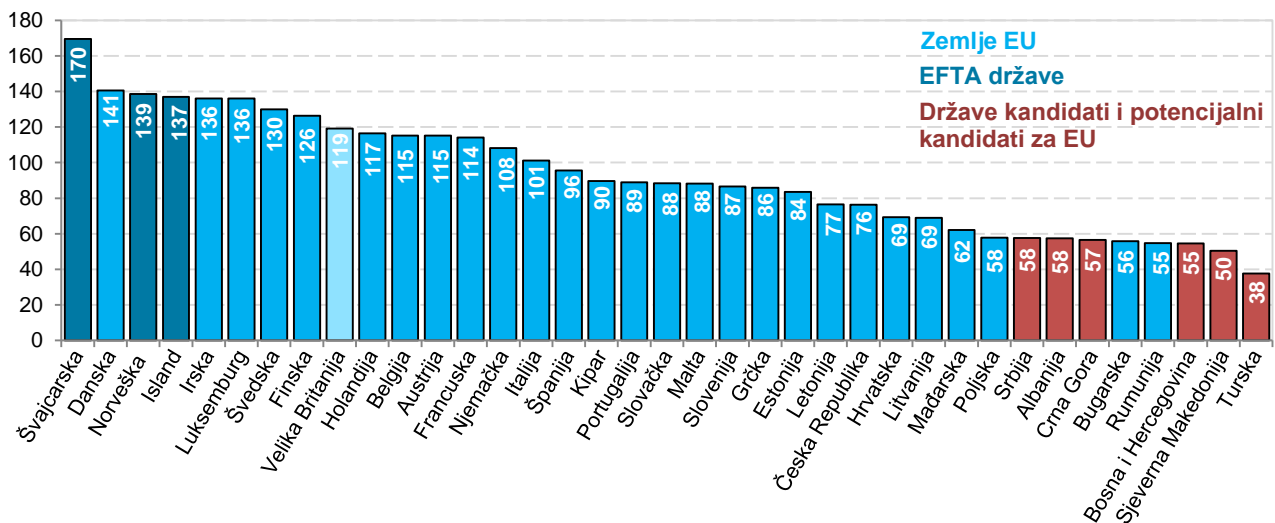
Komparativni nivoi cijena 37 evropskih država 2020. godina

Prema konačnim podacima EUROSTAT-a, u okviru projekta pariteta kupovne moći, nivo cijena potrošnih dobara i usluga u Crnoj Gori u 2020. godini iznosio je 57% prosjeka EU.

Nivoi cijena za potrošna dobra i usluge značajno su varirali među zemljama članicama Evropske unije u 2020. godini. Danska bilježi najveći nivo cijena (141% prosjeka EU), zatim slijede Irska i Luksemburg (136%), Švedska (130%) i Finska (126%), dok su najniži nivoi cijena zabilježeni u Rumuniji (55%), Bugarskoj (56%) i Poljskoj (58%).

Od zemalja iz regiona, Hrvatska bilježi najveći nivo cijena potrošnih dobara i usluga koji iznosi 69% prosjeka EU, dok Srbija i Albanija bilježe nivo cijena od 58% prosjeka EU. Nivo cijena potrošnih dobara i usluga u Bosni i Hercegovini iznosi 55% evropskog prosjeka, dok u Sjevernoj Makedoniji iznosi 50% evropskog prosjeka.

Grafik 1. Indeksi nivoa cijena među evropskim zemljama za izdatke za finalnu potrošnju domaćinstava u 2020. godini (EU¹=100)

Tabela 1. Komparativni indeksi nivoa cijena za potrošna dobra i usluge, 2020. godina (EU¹=100)

Država	Ukupno	Hrana i bezalkoholna pića	Alkoholna pića i duvan	Odjeća	Motorna vozila	Audio-vizuelna, fotografska i oprema za obradu podataka	Restorani i hoteli
EU¹	100	100	100	100	100	100	100
Belgija	115	114	111	105	102	108	122
Bugarska	56	81	61	78	87	93	46
Česka Republika	76	85	79	100	85	90	64
Danska	141	129	123	130	137	103	154
Njemačka	108	102	101	99	100	97	103
Estonija	84	96	95	111	86	98	92
Irska	136	113	187	101	113	101	129
Grčka	86	103	97	97	92	106	87
Španija	96	95	87	90	96	100	90
Francuska	114	115	133	107	101	111	121
Hrvatska	69	94	80	92	92	107	77
Italija	101	109	98	102	103	93	102
Kipar	90	107	90	96	86	106	87
Letonija	77	95	89	104	89	107	85
Litvanija	69	84	82	102	88	98	72
Luksemburg	136	126	96	111	97	110	124
Mađarska	62	80	69	73	82	89	56
Malta	88	114	102	103	100	112	89
Holandija	117	103	115	106	122	112	108
Austrija	115	125	98	103	106	99	117
Poljska	58	68	70	85	80	87	75
Portugalija	89	98	95	97	108	103	73
Rumunija	55	66	75	82	86	97	53
Slovenija	87	98	80	97	89	100	86
Slovačka	88	97	79	103	82	98	85
Finska	126	119	158	116	106	100	131
Švedska	130	121	136	125	98	109	138
Island	137	129	190	123	111	123	148
Norveška	139	151	220	114	124	113	156
Švajcarska	170	165	133	126	106	99	169
Velika Britanija	119	92	163	85	95	95	103
Crna Gora	57	78	67	88	84	104	55
Sjeverna Makedonija	50	61	48	74	89	95	46
Albanija	58	83	69	96	87	110	46
Srbija	58	80	62	93	85	116	54
Turska	38	57	53	33	89	75	40
Bosna i Hercegovina	55	75	60	86	83	113	55

Izvor: EUROSTAT

¹ Od 1. februara 2020. godine Evropsku uniju (EU) čine 27 zemalja članica

Tabela 1. prikazuje indekse nivoa cijena za 6 važnih grupa proizvoda i usluga: “Hrana i bezalkoholna pića”, “Alkoholna pića i duvan”, “Odjeća”, “Motorna vozila”, “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka” i “Restorani i hoteli”.

Od svih zemalja učesnica ovog projekta Švajcarska je najskuplja zemlja za dvije navedene grupe proizvoda i usluga: “Hrana i bezalkoholna pića” i “Restorani i hoteli”. Proizvodi i usluge u grupama “Motorna vozila” i “Odjeća” su najskuplji u Danskoj, dok su u Norveškoj najskuplji alkoholna pića i duvan. Island je najskuplji za grupu proizvoda “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka”.

Turska ima najniži indeks nivoa cijena za proizvode i usluge u grupama: “Hrana i bezalkoholna pića”, “Odjeća”, “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka” i “Restorani i hoteli”. Proizvodi i usluge u grupi “Motorna vozila” prema navedenom istraživanju su najjeftiniji u Poljskoj, dok su alkoholna pića i duvan najjeftiniji u Sjevernoj Makedoniji.

Za grupu “Odjeća”, Crna Gora bilježi indeks nivoa cijena 88 što je ispod nivoa prosjeka Evropske Unije, u Srbiji je indeks viši i iznosi (93), dok je taj indeks znatno niži u Sjevernoj Makedoniji (74), Turskoj (33) kao i u pojedinim članicama EU, Rumuniji (82), Bugarskoj (78) i Mađarskoj (73).

Proizvodi u grupi “Hrana i bezalkoholna pića” su u Crnoj Gori sa 78 odsto prosjeka Evropske unije, neznatno skuplji nego u Bosni i Hercegovini (75%), Sjevernoj Makedoniji (61%), dok su jeftiniji u odnosu na Hrvatsku i Srbiju, u kojoj nivou cijena za navedenu grupu proizvoda iznose 94% odnosno 80% prosjeka EU27.

Posmatrajući Crnu Goru, indeks nivoa cijena za grupu proizvoda “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka” je (104) i iznad je prosjeka EU, dok za “Motorna vozila” (84) indeks nivoa cijena ne odstupa značajno od cijena navedene grupe proizvoda u regionu.

Najniži nivou cijena za grupu “Restorani i hoteli” su zabilježeni u Sjevernoj Makedoniji i Albaniji, sa 46 indeksnih poena, dok za Crnu Goru ovaj indeks iznosi 55 u poređenju sa EU27=100.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Podaci u ovom saopštenju obračunati su od strane EUROSTAT-a i OECD-a kao rezultat istraživanja koje ove dvije institucije sprovode u saradnji sa nacionalnim statističkim institucijama u okviru projekta Pariteta kupovne moći (PKM). Ukupno se sprovodi 6 istraživanja pri čemu se svako istraživanje odnosi na određenu grupu proizvoda i usluga. Kompletan ciklus istraživanja traje tri godine, a godišnje se sprovedu dva istraživanja. Indeksi nivoa cijena prikazani u ovom saopštenju se zasnivaju na prosječnim godišnjim cijenama, koje se prikupljaju za oko 2000 uporedivih proizvoda i usluga, omogućavajući zemljama da prikupe cijene za dovoljan broj reprezentativnih proizvoda.

Metodološki priručnik o Paritetu kupovne moći dostupan je na EUROSTAT-ovom sajtu:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-12-023>

Pariteti kupovne moći u svom najjednostavnijem obliku predstavljaju cjenovne odnose, kojima se pokazuje odnos cijena izraženih u nacionalnim valutama istih dobara i usluga u različitim zemljama.

Na primjer, ako je cijena hamburgera u Francuskoj 2,84 eura, a u Velikoj Britaniji 2,20 funti, PKM za hamburger između Francuske i Velike Britanije iznosi 2,84 eura prema 2,20 funti ili 1,29 eura za jednu funtu. Drugim riječima, za svaku funtu potrošenu na hamburger u Velikoj Britaniji, potrebno je potrošiti 1,29 eura u Francuskoj za hamburger istog kvaliteta i količine.

Paritet kupovne moći je sredstvo za prevođenje nacionalnih valuta u zajedničku valutu koja izjednačava kupovnu moć različitih nacionalnih valuta.

Indeksi nivoa cijena obezbjeđuju poređenje nivoa cijena između zemalja u odnosu na prosjek EU. Ako je indeks nivoa cijena veći od 100, zemlja se smatra relativno skupljom u poređenju sa prosjekom EU, a ukoliko je indeks nivoa cijena manji od 100, zemlja se smatra relativno jeftinijom u poređenju sa prosjekom EU.

Izdaje: Uprava za statistiku (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Ivana VIDA KOVIĆ

contact@monstat.org
